

KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice

ÚTVAR HLAVNÉHO KONTROLÓRA

St a n o v i s k o

k dodržaniu podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania
Košickým samosprávnym krajom

Hlavný kontrolór Košického samosprávneho kraja preveruje dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania pred ich prijatím Košickým samosprávnym krajom na základe ustanovenia § 17 ods. 14 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Stanovisko je vypracované pre účely posúdenia dodržania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania – čerpanie úveru od National Development Fund II., a.s. v sume 18 290 000 eur na financovanie investičných akcií na zníženie energetickej náročnosti budov.

V zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže vyšší územný celok na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- a) celková suma dlhu vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Pri skúmaní dodržania podmienok podľa ustanovenia § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy možno konštatovať, že:

- Košický samosprávny kraj podľa účtovnej závierky za rok 2022 – výkazu FIN 1-12, a Záverečného účtu KSK za rok 2022 dosiahol skutočné bežné príjmy v sume 253 775 446 eur, z toho bežné príjmy bez transferov v sume 163 798 577 eur.
- Európska investičná banka (EIB) otvorila úverovú linku v prospech Košického samosprávneho kraja v sume 1 400 000 000 Sk, ktorá bola čerpaná v jednotlivých tranžiach: 1. tranža v sume 100 000 000 Sk, v prepočte podľa konverzného kurzu 30,126 v sume 3 319 391,89 eur, 2. tranža v sume 7 609 271,22 eur, 3. tranža v sume 3 630 123,32

eur, 4. tranža v sume 12 467 600,64 eur, 5. tranža v sume 7 825 000 eur, 6. tranža v sume 5 180 000 eur a 7. tranža v sume 5 428 423,12 eur. Spolu čerpaný úver od EIB predstavuje sumu 45 459 810,19 eur. Istina úveru od EIB sa začala splácať od roku 2010. Zostatok istiny úveru od EIB ku dňu vypracovania stanoviska je v sume 22 634 211 eur.

- Druhú úverovú linku („úver EIB2“) otvorila Európska investičná banka v prospech Košického samosprávneho kraja (úver schválený v roku 2016) v sume 30 000 000 eur, z ktorej v zmysle úverovej zmluvy v znení dodatku bolo možné čerpať do 31.12.2022. Prvá tranža bola čerpaná v sume 10 000 000 eur dňa 20.12.2019, druhá tranža bola čerpaná v sume 5 000 000 eur dňa 10.08.2021, tretia tranža bola čerpaná v sume 15 000 000 eur dňa 19.10.2022. Spolu čerpaný úver EIB2 predstavuje sumu 30 000 000 eur. Istina úveru od EIB2 sa začala splácať od 15.03.2023. Zostatok istiny úveru EIB2 ku dňu vypracovania stanoviska je v sume 29 411 765 eur.
- Uznesením č. 278/2019 dňa 21.10.2019 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie úverov od komerčných bánk do výšky limitu 12 000 000 eur čerpaných postupne v termíne do 31. decembra 2027 s konečnou splatnosťou do 31. decembra 2030, na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov, na spolufinancovanie projektov, na výdavky súvisiace s prípravou projektových dokumentácií a na ďalšie výdavky súvisiace so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie a štátneho rozpočtu. Predmetný úverový rámec zahŕňa tzv. termínovaný úver a tzv. splátkový úver. Termínovaný úver je čerpaný na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov, splátkový úver je čerpaný na spolufinancovanie a ostatné výdavky. Uznesením č. 755/2022 dňa 22.08.2022 bolo aktualizované predmetné Uznesenie č. 278/2019 zo dňa 21.10.2019 v znení Uznesenia č. 478/2020 zo dňa 14.12.2020 a bol uzatvorený dodatok 2 k úverovej zmluve, ktorým sa dohodlo navýšenie spoločného úverového rámca zo sumy 12 000 000 eur na sumu 17 000 000 eur, v tom tzv. splátkový úver č. 1 v úverovom rámci 8 000 000 eur, splátkový úver č. 2 v úverovom rámci 5 000 000 eur a tzv. termínovaný úver do výšky 4 000 000 eur. Od roku 2021 boli čerpané tranže splátkového úveru č. 1 a termínovaného úveru. Zostatok istiny úveru od SLSP na projekty z fondov EÚ – splátkový úver (dodatkom 2 označený ako „Splátkový úver č. 1“) ku dňu vypracovania stanoviska je v sume 3 992 175 eur.

Termínovaný úver, ktorý sa nezahŕňa do celkového dlhu Košického samosprávneho kraja v zmysle § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, bol splatený a ku dňu vypracovania stanoviska je v sume 0 (nula) eur. Splátkový úver č. 2 nebol čerpaný.

- Uznesením č. 446/2020 dňa 26.10.2020 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci od Ministerstva financií SR vo výške 20 000 000 eur s konečnou splatnosťou do 30.11.2032 na opravy a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, vrátane súvisiacej cestnej infraštruktúry, opravy majetku a investícií do majetku samosprávneho kraja určeného na výkon samosprávnych pôsobností na úseku sociálnych služieb, zdravotníctva, kultúry, cestovného ruchu, vzdelávania, športu a regionálneho rozvoja. Návratná finančná výpomoc bola prijatá dňa 30.11.2020. Prvá splátka istiny bola zrealizovaná dňa 22.11.2023 v sume 2 000 000 eur. Zostatok istiny ku dňu vypracovania stanoviska je v sume 18 000 000 eur.
- Uznesením č. 448/2020 dňa 26.10.2020 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci od Ministerstva financií SR vo výške 6 923 391 eur, s konečnou splatnosťou do 31.10.2027 na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID - 19. Návratná finančná výpomoc bola prijatá dňa 13.11.2020. Zostatok istiny návratnej finančnej výpomoci, v dôsledku uznesenia vlády SR č. 459/2023

- a následného oznámenia MF SR o zániku predmetnej pohľadávky štátu z poskytnutia tejto návratnej finančnej výpomoci, je ku dňu vypracovania stanoviska v sume 0 (nula) eur.
- Uznesením č. 479/2020 dňa 14.12.2020, ktoré bolo aktualizované uznesením č. 82/2021 dňa 23.08.2021, schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie úveru vo výške 5 000 000 eur. Uvedený úverový rámec má byť čerpaný priebežne podľa potreby na financovanie vybraných investičných akcií (cesty a mosty). Úverová zmluva bola uzatvorená s bankou Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava. Zostatok istiny úveru od SLSP na vybrané investičné akcie (cesty a mosty) ku dňu vypracovania stanoviska je v sume 1 178 930 eur.
 - Uznesením č. 754/2022 dňa 22.08.2022 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie úveru vo výške 9 596 400 eur, ktorý bude čerpaný priebežne podľa potreby v termíne do 31.12.2024 s konečnou splatnosťou do 31.12.2028 na financovanie vybraných investičných akcií. Úverová zmluva bola uzatvorená dňa 27.09.2022 so Slovenskou sporiteľňou, a.s., Bratislava v uvedenom úverovom rámci, s konečnou splatnosťou úverového rámca do 15.09.2028. Zostatok istiny úveru od SLSP na vybrané investičné akcie ku dňu vypracovania stanoviska je v sume 508 508 eur.
 - Uznesením č. 33/2022 dňa 19.12.2022 schválilo Zastupiteľstvo KSK prijatie úveru vo výške 11 000 000 eur, ktorý bude čerpaný priebežne podľa potreby v termíne do 31.12.2023 s konečnou splatnosťou do 31.12.2024 na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov súvisiacich so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie, Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a Štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Vzhľadom k tomu, že tento úver bude čerpaný na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov súvisiacich so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie a iných finančných mechanizmov, **istina sa nezahrňa do celkového dlhu** Košického samosprávneho kraja v zmysle § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Úverová zmluva bola uzatvorená so Všeobecnou úverovou bankou, a.s., Bratislava. Zostatok istiny úveru od VÚB na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov súvisiacich so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie a iných finančných mechanizmov ku dňu vypracovania stanoviska je v sume 8 891 906 eur.
 - Zastupiteľstvu KSK, na jeho 9. rokovaní dňa 08.12.2023, je predkladaný návrh uznesenia na schválenie úveru od National Development Fund II., a.s. (ďalej „NDF II.“) vo výške 18 290 000 eur, ktorý bude čerpaný podľa potreby v termíne do 21.12.2023 s konečnou splatnosťou do 31.12.2045. Splácanie istiny a úrokov bude realizované ročne k 31.12., splácanie istiny od 31.12.2025. Čerpanie predmetného úveru je viazané na financovanie investičných akcií na zníženie energetickej náročnosti budov. Vzhľadom k tomu, že tento úver je poskytovaný orgánom verejnej správy podľa osobitného predpisu (Slovak Investment Holding, a.s. prostredníctvom NDF II.), ktorý poskytuje návratné zdroje financovania pre obce a VÚC, teda implementuje finančné nástroje z EÚ fondov a investičných fondov v programovom období 2014-2020, **istina predmetného úveru sa nezahrňa do celkového dlhu** Košického samosprávneho kraja v zmysle § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Pre účel čerpania tohto úveru je spracované toto stanovisko.
 - Na 9. rokovaní Zastupiteľstva KSK, konané dňa 08.12.2023 je predkladaný aj návrh uznesenia na schválenie úveru vo výške 19 000 000 eur na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov súvisiacich so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie, Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a Štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Úver

bude čerpaný podľa potreby v termíne do 31.12.2023 s konečnou splatnosťou najneskôr do 31.12.2024. Vzhľadom k tomu, že tento úver bude čerpaný na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov súvisiacich so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie a iných finančných mechanizmov, **istina sa nezahŕňa do celkového dlhu** Košického samosprávneho kraja v zmysle § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Suma celého úverového rámca a úverové podmienky tohto plánovaného úveru boli zapracované do projekcie splátok úverov pre posudzovanie dodržania podmienok na prijatie úveru od National Development Fund II., a.s., na účel ktorého je spracované toto stanovisko.

- Košický samosprávny kraj podľa poskytnutých údajov neeviduje žiadne ručiteľské záväzky, ani investičné dodávateľské úvery.

Prehľad úverov KSK

v eur

úver	suma dohodnutého úverového rámca	suma načerpania z úverového rámca	aktuálny stav istiny úveru
EIB	45 459 810	45 459 810	22 634 211
EIB2	30 000 000	30 000 000	29 411 765
SLSP	termínovaný *	4 000 000	3 535 357
	splátkový č.1	8 000 000	3 992 175
	splátkový č. 2	5 000 000	0
MF SR	20 000 000	20 000 000	18 000 000
MF SR	6 923 391	6 923 391	0
SLSP	5 000 000	1 178 930	1 178 930
SLSP	9 596 400	508 508	508 508
VÚB *	11 000 000	8 891 906	8 891 906
NDF II. *	18 290 000	0	0
vybraná komerčná banka *	19 000 000	0	0
SPOLU	182 269 601	120 490 077	84 617 495
SPOLU podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z.z.	129 979 601	108 062 814	75 725 589

* istiny nezapočítané do celkového dlhu podľa § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z.

Celková suma dlhu Košického samosprávneho kraja vrátane čerpania posudzovaného úveru (vykázaná v rozsahu znenia § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy) **v sume 75 725 589 eur** (22 634 211 eur + 29 411 765 eur + 3 992 175 eur + 18 000 000 eur + 1 178 930 eur + 508 508 eur) **predstavuje 29,84 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka** (rok 2022) zo sumy 253 775 446 eur, teda neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Úverová rezerva do zákonom stanoveného limitu celkového dlhu 60 % je v sume cca 76 540 tis. eur, a teda posudzovaný ukazovateľ by bol splnený aj v prípade:

- čerpania úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. na predfinancovanie nenávratných finančných príspevkov, na spolufinancovanie projektov a na ďalšie výdavky súvisiace so schválenými projektmi realizovanými z fondov Európskej únie do maximálneho limitu úverového rámca tzv. splátkového úveru č.1 (úverový rámec splátkový úver č.1 v sume 8 000 000 eur,

- čerpanie v sume 3 992 175 eur) a tzv. splátkového úveru č. 2 (úverový rámec v sume 5 000 000 eur, zatiaľ nečerpaný),
- čerpania úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. na vybrané investičné akcie (cesty a mosty) do maximálneho limitu úverového rámca (úverový rámec 5 000 000 eur, čerpanie v sume 1 178 930 eur),
 - ako aj čerpania úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. na účely financovania vybraných investičných akcií do maximálneho limitu úverového rámca (úverový rámec 9 596 400 eur, čerpanie v sume 508 508 eur).

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov, pri aktuálnych úrokových sadzbách, dohodnutých podmienkach čerpania úverov, zohľadnených v projekcii splátok návratných zdrojov financovania, je predpokladaná v najvyššej sume v roku 2024 a to v čiastke cca 35 999 tis. eur a predstavuje 21,98 % bežných príjmov bez transferov predchádzajúceho rozpočtového roka (rok 2022) zo sumy 163 798 577 eur, t.j. neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov bez transferov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Pri hodnotení ukazovateľa ročných splátok v projekcii v podmienkach úplného čerpania úverových rámcov všetkých nedočerpaných úverov (úver od SLSP na predfinancovanie a spolufinancovanie projektov z fondov EÚ, úver od SLSP na vybrané investičné akcie (cesty a mosty), úver od SLSP na účely financovania vybraných investičných akcií, úver od VÚB na predfinancovanie projektov z fondov EÚ a iných finančných mechanizmov, úvery aktuálne predkladané na schválenie, t.j. úver od NDF II. a nový úver od vybranej komerčnej banky), je ku dňu spracovania tohto stanoviska predpokladaná najvyššia hodnota ukazovateľa 25,65 % v roku 2024, čím ukazovateľ by bol mierne prekročený. Aj keď s vysokou pravdepodobnosťou úverové rámce niektorých úverov s nárokovateľnosťou čerpania do 31.12.2023 nebudú čerpané do maxima, poukazujem na predmetné riziko a nevyhnutnosť priebežného sledovania ukazovateľa v zmysle § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení.

Na základe vyššie uvedeného v zmysle ustanovenia § 17 ods. 14 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **konštatujem**, že:

- Podmienka neprekročenia celkovej sumy dlhu vyššieho územného celku v hodnote 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka **je splnená.**
- Podmienka neprekročenia sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov v hodnote 25 % skutočných bežných príjmov bez transferov predchádzajúceho rozpočtového roka **je splnená.**

V Košiciach dňa 05.12.2023